80 DE ANI AI MAESTRULUI MIHAIL SADOVEANU

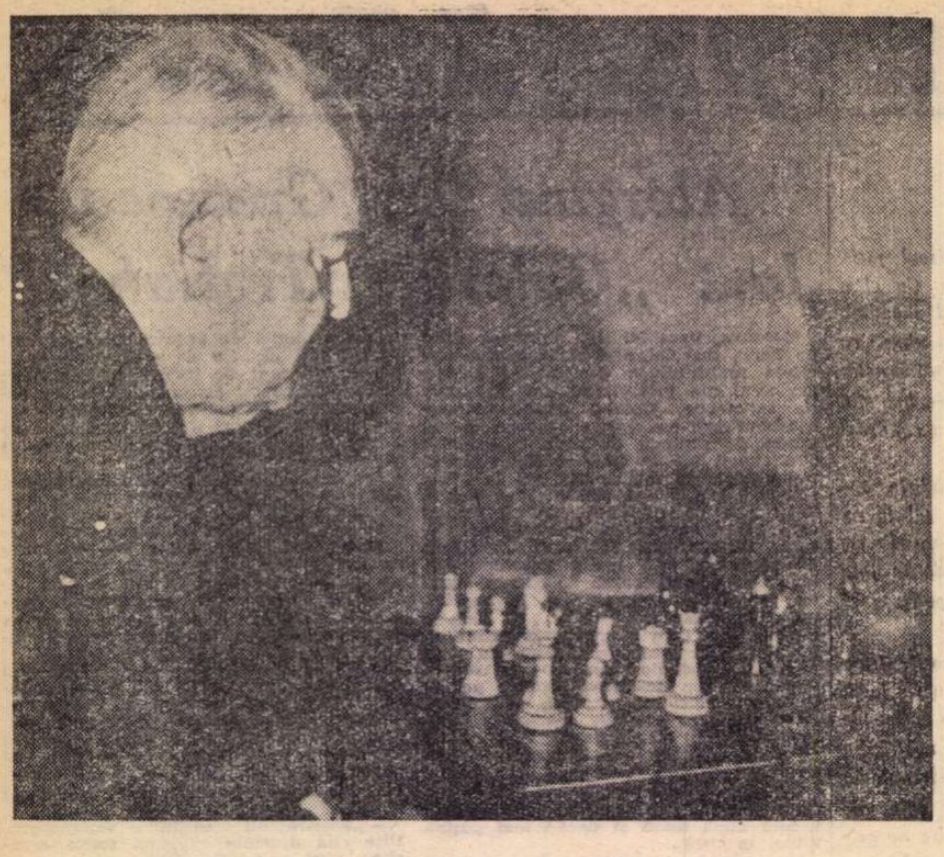

Octombrie 1960... În fața tablei de șah

Septembrie 1955... La pescuit

Fotografii de DAN GRIGORESCU

Marele nostru scriitor Mihail Sadoveanu, neântrecutul făurar de limbă românească, meșterul cronicar al anilor de demult ca și al vremurilor luminoase de astăzi, clasicul poet al frumuseților patriei, pășește în al nouălea deceniu.

O aniversare și în același timp un prilej de a pune în lumină dragostea ce înconjoară pe scriitorul ale cărui idealuri de progres și pace s-au confundat mereu cu acelea ale întregului nostru popor muncitor. Fiindcă este neîndoios că prezența lui Mihail Sadoveanu în viața țării nu se sprijină numai pe imensa sa operă literară, cuprinzînd cele peste o sută de volume izvorîte de sub pana sa măiastră. În personalitatea complexă a scriitorului un rol de seamă este ocupat de Sadoveanu — cetățean și luptător. Militant neobosit pentru progres și eliberare în anii întunecați ai asupririi și exploatării, el statornicește în cuvinte de o limpezime fără seamăn rolul uriaș pe care l-a jucat în istoria omenirii Revoluția din Octombrie:

„In 1917, ca într-o convulsie cosmică, lumea veche de nedreptate și silnicie s-a prăbușit. In aceeași clipă istorică a lucit deasupra oamenilor și popoarelor lumina dreptății sociale și naționale.

A devenit realitate ceea ce părea cu neputință. Mulțimile neștiutoare au ieșit la carte și cultură, traiul lor a înflorit ca într-o primăvară grăbită. Socialismul a promovat marile lucrări omenești în știință și artă.

Revoluția din Octombrie a creat lumii noi un om eroic, necunoscut în veacurile anterioare.

Octombrie 1917 e un hotar istoric. Umanitatea începe a număra anii altui ev".

De la Eliberare încoace, Maestrul Mihail Sadoveanu a stat neabătut în primele rînduri ca scriitor și om de stat. Se cunoaște activitatea sa neostenită în calitate de vicepreședinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale și de fruntaș în mișcarea mondială a partizanilor păcii. Erou al Muncii Socialiste, scriitorul și omul politic Mihail Sadoveanu reprezintă, fără îndoială, un mare și nobil exemplu de urmat.

Printre cei care urează Maestrului ani mulți de viață peste acești optzeci astăzi împliniți, se află desigur și sportivii. Dragostea ce leagă pe sportivi de scriitor își are rădăcini și în prețuirea pe care sărbătoritul a acordat-o practicării sportului.

Marele meșter al condeiului n-a ostenit niciodată în a arăta în paginile cărților sale că adevărata realizare a cugetului nu-și poate avea locul decît într-un trup oțelit și sănătos. Tocmai de aceea exercițiile fizice au însoțit fiecare zi a vieții Maestrului.

Vînătoarea, pescuitul, drumeția au fost marile pasiuni ale scriitorului. Natura privită cu ochi de îndrăgostit a știut apoi ca nimeni altul s-o zugrăvească în scrierile sale. Undița și tolba de vînător i-au fost mereu însoțitori credincioși în drumurile pe care le-a străbătut în lungul și latul țării iubite.

Dar prezența cea mai remarcabilă în sportul românesc o are ca șahist. Jucător redutabil (a susținut cu maeștri cunoscuți partide care rămîn în antologia șahului românesc), el este totodată un înflăcărat promotor al sportului minții, punîndu-și talentul scriitoricesc și forța de organizator în slujba răspîndirii acestei discipline în rîndul celor mulți.

În 1926 a fost unul dintre fondatorii Federației române de șah, apoi ani de-a rîndul director al organului nostru de specialitate „Revista română de șah". Organizator de concursuri și turnee, Mihail Sadoveanu a rămas de-a lungul deceniilor figura centrală a mișcării noastre șahiste. Este și astăzi președinte de onoare al F.R.Ș.

În anii luminoși ai democrației populare, cînd mișcarea sportivă condusă de partid a luat avînt în rîndul maselor de oameni ai muncii din țara noastră, Maestrul Mihail Sadoveanu are satisfacția și bucuria de a-și vedea realizate și pe acest tărîm idealurile pentru care a luptat timp de decenii.

Toamna lui 1955... Vînătoare la Podul Pitarului

La cei optzeci de ani de viață ai celui mai strălucit reprezentant al prozei românești, sportivii patriei pentru care Maestrul Sadoveanu reprezintă izvorul nesecat al tinereții, îi urează marelui sărbătorit mulți ani rodnici pentru înflorirea continuă a literaturii noastre.

SPORTUL POPULAR

În fața tablei cu 64 pătrate...

In iunie 1934 scriitorul asista la festivitatea de inaugurare a cercului de șah care-i purta numele: „Mihail Sadoveanu". Cu acest prilej a avut loc un interesant meci de șah opunînd echipele Bucureștiului și a provinciei. In timp ce echipierii se întreceau în sala de concurs, la una din mesele libere luase loc Maestrul Sadoveanu în fața unui adversar nu mai puțin redutabil. La un moment dat partida lor ajunsese în următoarea poziție:

M. Sadoveanu

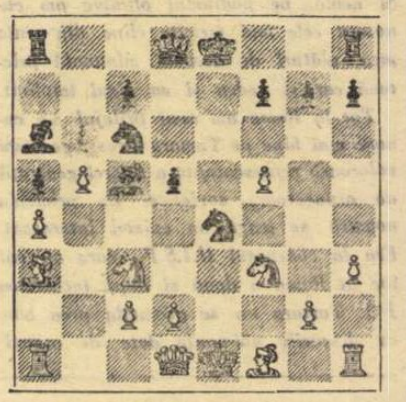

Șt. Ionescu

La prima vedere partida negrului pare compromisă din cauza „furculiței" pionului advers care-i atacă simultan două piese. Dar șahistul Sadoveanu știe să aprecieze exact posibilitățile tactice ale poziției și decide în favoarea sa lupta printr-un spectaculos sacrificiu de damă:

1...Dh4+!! 2. C:h4 (Acceptarea sacrificiului este forțată. După 2. Re2 negrul cîștiga cu 2... Cd4+ 3. C:d1 Df2+ 4. Rd3 D:d4+ 5. Re2 Cg3+) **2...Nf2+ 3. Re2 Cd4+ 4 Rd3 Ce5 mat!**

★

Iată acum o partidă miniatură cîștigată de Mihail Sadoveanu în 1929 în fața puternicului jucător ieșean A. Lernovici. Cu acest prilej Maestrul Sadoveanu reușește să răstoarne o variantă teoretică a „Apărării Balogh" foarte des jucată în acea vreme. De altfel sistemul preconizat a rămas în nomenclatura șahistă sub acest nume: „Ideea Sadoveanu".

M. Sadoveanu — A. Lernovici **1. e4 d6 2. f4!** (Mutarea de răsturnare a Apărării Balogh) 2... Cd7 3. Nc4 g6 4. Cf3 Ng7 (Oferă albului posibilitatea unei decizii rapide printr-un sacrificiu tipic) **5. N:f7+! R:f7 6. Cg5+ Re8** (La 6...Rf6 albul continua atacul cu 7. Df3!) **7. Ce6** și dama neagră este pierdută!

M. MILESCU

UN MARE PRIETEN AL ȘAHULUI

Maestrul Sadoveanu a împlinit 80 de ani. Personalitatea complexă a celui mai mare prozator al literaturii noastre se bucură de o atenție și prețuire cu totul deosebită nu numai din partea lumii literare, a cercurilor de specialitate, dar și din partea întregului popor. Fiecare dintre noi, muncitori, intelectuali, elevi și studenți, tineri și bătrîni am petrecut numeroase ore de încîntare în tovărășia povestirilor Maestrului.

Opera sa, cunoscută și apreciată și peste hotare, tradusă în zeci de limbi, reprezintă pentru fiecare dintre noi o mîndrie pe deplin justificată, întruchiparea geniului creator al poporului nostru. Prodigioasă, ea constituie un edificiu măreț, în care Maestrul a descris viața oamenilor simpli, a țăranilor, peisajul patriei noastre; o frescă în care se reflectă întreaga istorie a poporului și a țării din adîncurile veacurilor și pînă astăzi. Pe drept cuvînt, opera sa ocupă un loc de onoare printre marile creații artistice ale omenirii, iar trecerea timpului nu face decît să-i crească valoarea.

Profesor, academician și militant de frunte pe plan internațional al mișcării pentru pace, scriitorul își găsește timp pentru îndeletniciri obișnuite, menite să-i asigure o destindere intelectuală: Maestrului îi place să joace șah.

Intr-adevăr, printre multiplele sale activități și preocupări Maestrul Mihail Sadoveanu a fost încă din tinerețe un pasionat adept al sportului minții și, în același timp, un foarte bun șahist. Mihail Sadoveanu a fost unul din cei mai importanți susținători ai mișcării șahiste din țara noastră. Ca președinte de onoare al Federației Române de șah, Maestrul Sadoveanu se preocupă îndeaproape de peste 30 de ani de promovarea șahului. Intr-un articol al „Revistei române de șah" din anul 1927, în care relieiază utilitatea, importanța multiplă și rolul educativ al șahului, scriitorul arăta:

„...Jocul acesta, într-adevăr nobil prin intelectualitatea lui, poate singur să dea plăceri fără abrutizare și poate fi pus cu cinste alături de sporturile atletice... Am privit întotdeauna șahul sub acest punct deosebit: născocire și inteligență pură ca și numerele, armonios și incomensurabil ca și ele. De aceea n-avem cuvinte destule ca să îndemnăm pe părinți și pe profesori să îndrume preocupările tineretului și spre șah. Dacă voiți, utilitatea putem s-o dovedim și din punctul de vedere al raporturilor internaționale. Căci numerele și semnele șahului, familiare tuturor jucătorilor din toată lumea, îngăduie oamenilor de limbi și nații diferite, să comunice între ei, să se cunoască și să se stimeze. Am putea zice chiar să se iubească".

Maestrul a dedicat șahului unul din volumele sale intitulat „Soarele în baltă sau aventurile șahului" în care, într-un limbaj colorat, prezintă legende legate de acest joc străvechi.

Maestrul Sadoveanu este el însuși un foarte bun jucător. Nu o dată el a susținut partide oficiale sau amicale, de foarte multe ori cu copiii, pe care-i îndrăgește atît de mult. Cu cîțiva ani în urmă, cînd aveam 13 ani, am avut cinstea să joc cu Maestrul. Din cele 56 de partide susținute în trei zile nu am reușit să cîștig decît ...3. Restul le-a cîștigat Maestrul, dar nu o dată mi-a corectat jocul, arătîndu-mi greșelile și dîndu-mi sfaturi.

Cu ocazia aniversării și a sărbătorii țin să-i mulțumesc încă o dată Maestrului Sadoveanu pentru îndrumările și încurajările date.

ALEXANDRA NICOLAU
maestră internațională de șah

Martie 1954... Mihail Sadoveanu, președintele de onoare al F.R.Ș., în mijlocul premiaților turneului internațional de șah de la București: marele maestru sovietic V. Korcinoi — învingătorul întrecerii — R. Nejmetdinov, M. Filip și R. Holmov